

PATRIARHIA ROMÂNĂ
Sectorul teologic-educational

„Icoana și Școala mărturisirii”

CONCEPT 2016

*Organizat cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel,
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române
2017*

CUPRINS

I. INTRODUCERE

II. DESCRIEREA CONCURSULUI

1. Argument
2. Titlul
3. Scopul concursului
4. Obiective specifice

III. ASPECTE ORGANIZATORICE

1. Echipa de organizare
2. Durata concursului
3. Participanți
4. Anunțarea concursului și condițiile de înscriere
5. Secțiunile concursului
6. Evaluarea lucrărilor
7. Premiarea echipelor câștigătoare
8. Etapele desfășurării concursului
9. Echipa de organizare
10. Parteneri

10.1. Eparhiile și protopopiatele din cuprinsul Patriarhiei Române

10.2. Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice

10.3. Centrul de Presă „Basilica”

IV. REZULTATE AȘTEPTATE ȘI IMPACTUL CONCURSULUI

V. EVALUAREA CONCURSULUI

VI. ANEXE

Anexa 1: Fișă de evaluare individuală

Anexa 2: Fișă de evaluare colectivă

I. INTRODUCERE

Concursul Național de Creație *Icoana și Școala mărturisirii* este organizat cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel și cu aprobarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române (Temei nr. 7.760/02.11.2016), de către Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, în perioada 1 decembrie 2016 – 21 mai 2017.

Prezenta metodologie reglementează organizarea și desfășurarea Concursului Național de Creație *Icoana și Școala mărturisirii*, care se adresează copiilor participanți la grupele catehetice din parohiile înscrise în Programul Național „*Hristos împărtășit copiilor*”, preoților coordonatori de grup catehetic, profesorilor de religie și tuturor celor care contribuie la sădirea Cuvântului lui Dumnezeu în inima copiilor.

II. DESCRIEREA CONCURSULUI

1. Argument

La inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat ca anul 2017 să fie declarat *Anul omagial al sfințelor icoane, al iconarilor și pictorilor bisericești și Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului*, în Patriarhia Română.

Între manifestările culturale, programate cu prilejul anului omagial, Sectorul teologic-educational organizează **Concursul Național de Creație *Icoana și Școala mărturisirii***.

Un studiu recent¹ efectuat de o echipă de cercetători, condusă de către Prof. univ. dr. Adrian Nicolae Opre, decanul Facultății de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca, în cadrul Proiectului *Alege școala în regiunile de dezvoltare Vest, Sud-Vest Oltenia și Nord-Vest*, POSDRU/126/2.2/S/136275, arată că părăsirea timpurie a școlii este rezultatul unei combinații de cauze interne (psihologice, cum ar fi: imaturitatea școlară, instabilitatea psihoafectivă, tulburări de comportament etc.) și externe (de natură socioeconomică: situația economică/financiară a familiei, condițiile de locuit, dezagregarea familiei, lipsa ajutorului la învățătură). Există multe motive pentru care unii tineri renunță la educație înaintea terminării studiilor. Nivelurile scăzute de educație au consecințe grave nu numai pentru tinerii în cauză, dar implică și folosirea ineficientă a cheltuielilor pentru învățământ.

Factorii care favorizează abandonul școlar pot fi plasați la următoarele niveluri:

1. *Nivelul elevului și al familiei* (modelul educațional oferit de părinți și de frați, dificultățile materiale, dezorganizarea familiei, implicarea în activități aflate la limita legii, intrarea pe piața muncii, încrederea scăzută în educație, migrația circulatorie cu probleme importante de reintegrare);

2. *Nivelul comunității* (norma mariajului timpuriu, apariția unui copil, lipsa de securitate în zonă, norma noncontinuării educației după clasa a VIII-a);

3. *Nivelul școlii* (repetențiile repetate și frecvente, integrarea insuficientă în colectivul clasei de elevi, calitatea relațiilor cu profesorii și cu colegii).

Deși principalii factori de creștere a probabilității de a renunța la educație sunt localizați la nivelul familiei și al comunității, recomandările pentru atenuarea acestor factori se adresează în

¹ *** *Studiu psihologic complex și integrat asupra factorilor de risc ai abandonului școlar*, 2015

primul rând școlii. Exceptând obiectivul general al creșterii responsabilității școlii, nu există priorități absolute, iar acțiunile recomandate nu sunt substituibile, ci complementare. Accentul este pus pe prevenție, dar există și recomandări în ceea ce privește reintegrarea elevilor care au renunțat recent la educație. În acest context, o eludare a rolului și a impactului semnificativ, istoric dovedit, pe care l-a avut și îl deține Biserica în ceea ce privește educația tinerilor ar aduce mari prejudicii. Efectele pe termen mediu și lung ar reverbera cu un efect negativ pe mai multe paliere ale societății. Preotul și dascălul de Religie pot și sunt datori să se implice activ atât în prevenirea, cât și în reducerea ratei abandonului școlar.

Flexibilizarea programelor de educație în care să fie implicate deopotrivă școala, familia, și comunitatea (implicit Biserica) reduc considerabil factorii de risc în părăsirea școlii și cresc șansele reintegrării școlare a copiilor aflați în dificultate. Biserica, prin parohiile sale, deține cea mai extinsă rețea instituțională din țară, putând contribui major la implementarea unor programe de educație inovative.

Metoda cea mai viabilă în cultivarea și potențarea motivației și a autoeficacității copiilor aflați în risc de abandon școlar este CREAȚIA. Activitățile de creație contribuie decisiv la descoperirea și cultivarea unor aptitudini înnăscute, sporind astfel încrederea în potențialul personal și în valoarea actului educativ.

2. Titlul: CONCURSUL NAȚIONAL DE CREAȚIE Icoana și Școala mărturisirii

3. Scopul concursului

Concursul își propune să îi ajute pe elevii participanți să își descopere, prin activități de creație, noi aptitudini, să își formeze deprinderi, să promoveze practici noi privind învățarea și să realizeze schimbul de experiență între copii.

4. Obiective specifice

- identificarea elevilor cu aptitudini speciale: artistice, literare și de dezvoltare a interesului pentru lectură și pentru creație literară, plastice (desen, fotografie), teologice, de comunicare și organizare etc.;
- stimularea creativității prin realizarea/redactarea unor creații artistice, literare, plastice sau teologice;
- dezvoltarea competențelor lingvistice și a abilităților artistice;
- dezvoltarea imaginației și a încrederii în talentul lor;
- asigurarea unei bune colaborări Biserică-Școală-Familie.

III. ASPECTE ORGANIZATORICE

1. Grup țintă: elevi din învățământul preuniversitar

2. Durata concursului: decembrie 2016 – mai 2017

3. Participanți: Concursul se adresează copiilor, preoților și profesorilor de religie implicați în Programul catehetic „Hristos împărtășit copiilor” precum și celor care se ostenesec la catedră sau la amvonul Bisericii, urmărind să educe copiii pentru a-și construi un viitor în care viața să fie trăită în deplinătatea ei.

4. Anunțarea concursului și condițiile de participare

În perioada **1-10 decembrie 2016** Sectorul teologic-educational va transmite conceptul Concursului Național de Creație *Icoana și Școala mărturisirii* eparhiilor din țară. Fiecare eparhie va transmite conceptul, mai departe, protopopiatelor și instituțiilor din subordine direct interesate.

La concurs se vor înscrie **elevi din învățământul preuniversitar (7-18 ani, indiferent de număr), care fac parte din grupa de cateheză, sub coordonarea unei echipe formate din preot, profesor de religie/limba română/educație plastică**. Fiecare copil va concepe un portofoliu de lucrări, cu următoarele componente:

A. TITLUL PORTOFOLIULUI: ...

În funcție de specificul său, fiecare portofoliu va avea un titlu propriu, personalizat.

B. ECHIPA DE REALIZARE A PORTOFOLIULUI:

Denumirea parohiei și date de contact (adresă și telefon).

Denumirea unității de învățământ (dacă este cazul) și date de contact (adresă și telefon).

Numele preotului și date de contact (adresă, telefon, e-mail).

Numele profesorului de religie/limba română/educație plastică și date de contact (adresă, telefon, e-mail) – *dacă este implicat*.

C. PERIOADA DE REALIZARE A PORTOFOLIULUI: ...

Perioada va fi stabilită în funcție de calendarul general al concursului și de specificul proiectului. Nu vor fi luate în considerare lucrări realizate în afara perioadei de desfășurare a concursului.

D. LUCRĂRILE REALIZATE: ...

Ele vor fi transmise pe suport hârtie, foto sau CD/DVD.

E. BUGETUL PROIECTULUI – dacă este cazul: ...

Se va preciza care sunt resursele umane, materiale și financiare care susțin proiectul.

F. IMPACTUL PROIECTULUI

Portofoliul va include un CD/DVD cu fotografii/filmulețe cu diverse momente din cadrul activităților desfășurate. De asemenea, poate include mărturii (scrise sau filmate) ale altor persoane implicate în activități, ale preotului/profesorului de religie/limba română/educație plastică.

Portofoliile cu lucrări vor fi trimise la protopopiate, în perioada 1 - 10 martie 2016, cu mențiunea: *Pentru Concursul Național de Creație „Icoana și Școala mărturisirii”*.

5. Secțiunile concursului

Concursul Național de Creație *Icoana și Școala mărturisirii* se desfășoară pe trei secțiuni:

1. Literară;
2. Artistică;
3. Multimedia.

Fiecare copil care va participa va alcătui un **portofoliu** care să conțină o lucrare cu conținut teoretic (din secțiunea literară) și una cu caracter practic (din secțiunile artistică sau multimedia):

a) Secțiunea literară:

- a. O poezie despre viața de școlar a unui elev creștin;

- b. Un eseu/o compunere despre mărturisirea credinței în societatea contemporană (max. 2 pagini);
 - c. O foaie parohială/buletin parohial/articol de ziar pe tema concursului;
 - d. O scrisoare către Dumnezeu despre viața mea (în Școală și în Biserică) (max. 1 pagină);
 - e. O rugăciune către Dumnezeu pentru toți cei din școală (profesori și elevi).
- b) Secțiunea artistică:
- a. O icoană a unui praznic împărătesc/a unui sfânt;
 - b. Compoziție plastică;
 - c. Meșteșugărie (sculptură, materiale neconvenționale, mozaic, broderie, țesătură, origami etc.).
- c) Secțiunea multimedia:
- a. Prezentări powerpoint despre:
 - mărturisitori ai credinței (persoane care au mărturisit credința în închisorile comuniste, prezentări de locuri);
 - arta icoanei (cum se pictează o icoană, artiști/iconari celebri);
 - b. Interviu (mărturii de credință; interviu cu un iconar);
 - c. Film despre mărturisirea credinței în închisori/despre icoane.

6. Evaluarea lucrărilor

a. Criterii de evaluare

a. Itemi

- Lucrare teoretică:

- a) Conținut

- a. conexiune cu aria de referință a concursului (valoarea mărturisirii, valorile educației contemporane, necesitatea educației, mijloace educative, finalitatea educației) – 10 pct.
 - b. conexiunea cu educația catehetică a Bisericii (valorile educației creștine, necesitatea educației creștine, mijloace educative creștine, finalitatea educației creștine) – 10 p.
 - c. Claritate, imaginație, originalitate – 10 p.

- Lucrare practică:

- 1. Calitate artistică – 30 pct.
 - 2. Concordanța temei cu subiectul concursului – 10 p.
 - 3. Complexitatea lucrării – 20 p.

- Viziunea unitară a portofoliului – 10 pct.

b. Modalitatea evaluării

Fiecare lucrare a portofoliului va fi evaluată de membrii juriului potrivit domeniului de specialitate, conform criteriilor de mai sus și va primi de la 0 la 100 de puncte. După evaluarea lucrărilor se va calcula punctajul obținut (a se vedea ANEXA 1: fișa de evaluare individuală). Punctajul final al portofoliului se obține din media aritmetică a punctajelor de la fiecare secțiune. Portofoliul cu cel mai mare punctaj se va califica la etapa următoare.

În evaluarea portofoliului se va ține cont de vârsta copiilor care au realizat lucrările respective, notarea fiind în concordanță cu aceasta.

b. La nivelul protopopiatelor

În perioada 10 – 24 martie 2017 va avea loc evaluarea și premiarea celor mai bune 3 portofolii de lucrări la nivel de protopopiate. Evaluarea lucrărilor se va face de o comisie numită de către protopop și formată din: responsabilul de cateheză de la nivelul protopopiatului, un profesor de religie, un profesor de limba română și un profesor de educație plastică. Evaluarea se va face conform criteriilor de mai sus.

Pe parcursul evaluării, membrii comisiei vor scrie punctajul propriu în *Fișa de evaluare individuală* (Anexa 1) a fiecărui evaluator. *Fișa de evaluare colectivă* (Anexa 2) va însuma, pentru fiecare concurent, punctele obținute de la cei patru evaluatori, conform celor trei secțiuni și va indica pe cei trei copii câștigători la nivelul protopopiatului (premiile I, II și III).

c. La nivel eparhial

În perioada 10 – 25 aprilie 2017 va avea loc evaluarea și premiarea celor mai bune 3 portofolii de lucrări la nivel de eparhie. Evaluarea lucrărilor se va face de o comisie numită de către chiriarhul locului și formată din: inspectorul pentru cateheza parohială, inspectorul de religie de la Inspectoratul Școlar Județean, un profesor de religie, un profesor de limba română, un profesor de educație plastică. Evaluarea se va face conform criteriilor de mai sus.

Pe parcursul evaluării, fiecare membru al comisiei va scrie punctajul propriu în *Fișa de evaluare individuală* (Anexa 1). *Fișa de evaluare colectivă* (Anexa 2) va însuma, pentru fiecare concurent, punctele obținute de la cei patru evaluatori, conform celor trei secțiuni (maximum 400 p.) și va indica pe cei trei copii câștigători la nivelul eparhiei (premiile I, II și III).

7. Premiarea echipelor câștigătoare

La nivel de protopopiat și la nivel eparhial, premiarea copiilor (premiile I, II și III) se va face de către protopopiate/eparhii, conform graficului concursului. Diplomele oferite vor fi realizate de către Centrele eparhiale, respectând profilul concursului și identitatea Programului *Hristos împărtășit copiilor*. Premiile vor fi oferite de către eparhii și protopopiate (se pot acorda mai multe premii și mențiuni pentru a încuraja participarea copiilor și diversitatea lucrărilor).

La nivel național va fi premiat copilul care a obținut Premiul I pe eparhie, fiind prezent la ceremonia de premiere din 21 mai 2017, împreună cu cel care l-a coordonat (preot/profesor de religie/profesor de limba română/profesor de educație plastică). Cei 29 de copii câștigători din țară vor primi diplome și premii în obiecte. La acest nivel cheltuielile vor fi acoperite de Biroul de catehizare a tineretului din cadrul Sectorului teologic-educational al Patriarhiei Române.

Pentru etapa națională, eparhiile vor trimite, împreună cu portofoliul câștigător, un CD/DVD (maximum 5 minute, format „.avi”) cu cele mai reprezentative momente ale desfășurării concursului.

8. Etapele desfășurării concursului

Perioada	Activitatea
1-10 decembrie 2016	Anunțarea concursului Sectorul teologic-educational transmite conceptul concursului eparhiilor din cuprinsul Patriarhiei Române. Conceptul va fi publicat și pe prima pagină a site-ului www.patriarhia.ro . Centrul de Presă <i>Basilica</i> va promova, prin componentele sale, Concursul Național de Creație <i>Icoana și Școala mărturisirii</i> .
10-15 decembrie 2016	Eparhiile transmit conceptul concursului protopopiatelor și parohiilor din țară

„Icoana și Școala mărturisirii”

Concurs Național de Creație

16 decembrie 2016 - 15 ianuarie 2017	Alcătuirea echipelor participante la concurs
16 decembrie 2016 – 1 martie 2017	Realizarea lucrărilor
1 – 10 martie 2017	Depunerea portofoliilor de lucrări la protopopiate Echipele de implementare vor depune lucrările la protopopiate.
10 – 24 martie 2017	Evaluarea și premierea lucrărilor la nivel de protopopiat (acordarea premiilor I, II și III)
27 martie – 7 aprilie 2017	Transmiterea către eparhii a celor trei portofolii câștigătoare și a fișelor de evaluare individuală și colectivă
10 – 25 aprilie 2017	Evaluarea și premierea lucrărilor la nivel de eparhie (acordarea premiilor I, II și III)
26 aprilie – 5 mai 2017	Transmiterea portofoliului câștigător (premiul I la nivel eparhial), a fișelor de evaluare individuală și colectivă, Sectorului teologic-educational al Patriarhiei Române
5 – 20 mai 2017	Pregătirea ceremoniei de premiere la nivel național Din fiecare eparhie vor participa, la ceremonia de premiere, preotul/profesorul coordonator și copilul câștigător al locului I.
21 mai 2017	Premierea elevilor câștigători la nivel național Preotul/profesorul coordonator și copilul care a luat premiul I, vor fi premiați, cu ocazia hramului Catedralei Patriarhale, de Preafericitul Părinte Patriarh Daniel.

9. Echipa de organizare

Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-Vicar Patriarhal	
Sectorul teologic-educational	Pr. dr. Florin Marica, consilier patriarhal
	Pr. dr. Constantin Naclad, inspector - Biroul de catehizare
	Pr. George Aurelian Jambore, inspector
	Diac. Constantin Andrei, inspector
	DI. dr. Alexandru Mălureanu, inspector
	DI. Mihai Paraschiv, inspector

10. Parteneri

10.1. Eparhiile și protopopiatele din cuprinsul Patriarhiei Române

Eparhiile și protopopiatele din cuprinsul Patriarhiei Române vor transmite conceptul protopopiatelor/parohiilor din componență, vor organiza și vor susține etapa eparhială/la nivel de protopopiate. Protopopiatele și eparhiile vor premia portofoliile câștigătoare la nivel de protopopiat, respectiv eparhie.

Ori de câte ori va fi menționat concursul, eparhiile și protopopiatele vor fi prezentate ca parteneri ale Patriarhiei Române.

10.2. Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice

Participarea școlilor la acest concurs se va face cu aprobarea și susținerea Ministerului

Educației Naționale și Cercetării Științifice. Inspectoratele Școlare Județene vor fi partenere prin inspectorii de religie, care vor implica școlile și profesorii de religie/limba română/educație plastică în susținerea acestui demers educațional.

10.3. Centrul de Presă „Basilica”

Prin componentele sale, Centrul de Presă *Basilica* va asigura promovarea evenimentului și înregistrarea ceremoniei de premiere din 21 mai 2017. Pe parcursul desfășurării acestui concurs, centrul va fi prezentat ca partener media al Sectorului teologic-educațional.

IV. REZULTATE AȘTEPTATE ȘI IMPACTUL CONCURSULUI

Prin acest concurs se stimulează creativitatea elevilor, încrederea în capacitățile personale, socializarea, integrarea și formarea unei atitudini favorabile față de școală și colaborarea școlii cu familia. Concursul încurajează colaborarea preotului cu profesorii unităților de învățământ aflate pe teritoriul canonic al parohiei.

V. EVALUAREA CONCURSULUI

Pe baza fișelor de evaluare completate de participanții la ceremonia de premiere din ziua de 21 mai 2017, Sectorul teologic-educațional va întocmi până la data de **1 iulie 2017** un **Raport de evaluare** a Concursului Național de Creație „Icoana și Școala mărturisirii”. Acesta va analiza modalitatea de promovare a evenimentului, instituțiile implicate și gradul de angajare, numărul de copii implicați în activități, impactul activităților asupra comunității locale, reflectarea evenimentului în presa locală și națională.

VI. ANEXE

Anexa 1

FIȘĂ DE EVALUARE INDIVIDUALĂ

Eparhia

Protopopiat

Parohia

Nr. crt.	Nume și prenume participant	Lucrare teoretică 30 p.			Lucrare practică 60 p.			Viziune unitară a portofoliului 10 p.	Punctaj total
		conexiune cu aria de referință a concursului – 10p.	conexiunea cu educația catehetică a Bisericii – 10p.	Claritate, Imaginație, Originalitate 10p.	Calitate artistică 30 p.	Concordanța temei 10 p.	Complexitatea lucrării 20 p.		
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
Nume prenume evaluator									

SEMNĂTURA EVALUATOR:

FIȘĂ DE EVALUARE COLECTIVĂ

EPARHIA

ETAPA

Nr. crt.	Protopopiat	Coordonator proiect, date de contact	Punctaj total de la diferiți evaluatori				Punctaj final	Locul
			E1	E2	E3	E4		
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								

Premiul I:

Premiul al II-lea:

Premiul al III-lea:

SEMĂTURILE MEMBRILOR COMISIEI DE EVALUARE:

E1:

E2:

E3:

E4: